

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

7 Απριλίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1363

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 14776

Έγκριση Κανονισμού του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Σύγχρονες Ιατρικές Πράξεις: Δικαιϊκή Ρύθμιση και Βιοηθική Διάσταση» μεταξύ των Τμημάτων Ιατρικής και Οδοντιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας, Νομικής της Νομικής Σχολής και Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 114) και ιδίως την παρ. 1 του άρθρου 45.

2. Την παρ. 7 του άρθρου 19 του ν. 4521/2018 (Α' 38) και την παρ. γ του άρθρου 17 του ν. 4559/2018 (Α' 142).

3. Τις υπουργικές αποφάσεις υπό στοιχεία: α) 216772/Ζ1/8-12-2017 «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών» (Β' 4334) και β) 131757/Ζ1/2-8-2018 «Ρύθμιση θεμάτων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών των Ελληνικών ΑΕΙ» (Β' 3387).

4. Τις διευκρινιστικές εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων υπό στοιχεία: α) 163204/Ζ1/29-9-2017 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών και εκπόνησης διδακτορικών διατριβών - Λοιπά θέματα», β) 203446/Ζ1/22-11-2017 «Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114), και γ) 227378/Ζ1/22-12-2017 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών», δ) 22879/Ζ1/9-2-2018 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114), ε) 26407/Ζ1/15-2-2018 «Ίδρυση - Επανίδρυση Π.Μ.Σ. σε εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114), και στ) 45070/Ζ1/19-3-2018 Κοινοποίηση διατάξεων του ν. 4521/2018 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις» (Α' 38).

5. Το έγγραφο υπό στοιχεία 34783/Ζ1/5-3-2019 με θέμα: «Εφαρμογή της διάταξης του ν. 4559/2018 για τον ελάχιστο αριθμό εισακτέων σε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Α' 142)» (ΑΔΑ: Ω66Η4653ΠΣ-ΤΩΚ).

6. Τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων. Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189) και ιδίως τα άρθρα 14 και 15.

7. Την υπό στοιχεία 108075/Ζ1/03-07-2019 (ΥΟΔΔ 432, διόρθωση σφάλματος ΥΟΔΔ 809) διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με θέμα «Εκλογή Πρύτανη και τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνεων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» με ημερία από 1-9-2019 έως 31-8-2022.

8. Την απόφαση της Συγκλήτου υπ' αρ. 30898/23-7-2018 (Β' 3634) για επανίδρυση του Δ.Π.Μ.Σ. «Σύγχρονες Ιατρικές Πράξεις: Δικαιϊκή Ρύθμιση και Βιοηθική Διάσταση» μεταξύ των Τμημάτων Ιατρικής και Οδοντιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας, Νομικής της Νομικής Σχολής και Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

9. Την απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου (συνεδρίαση υπ' αρ. 25/19-12-2017).

10. Τις αποφάσεις των Συνελεύσεων του Τμήματος Οδοντιατρικής (συνεδρίαση υπ' αρ. 368/28-2-2018) του Τμήματος Νομικής (συνεδρίαση υπ' αρ. 104/20-3-2018) και του Τμήματος Θεολογίας (συνεδρίαση υπ' αρ. 12/22-2-2018) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

11. Το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ των Τμημάτων Ιατρικής της Σχολής και Οδοντιατρικής της Σχολής Θετικών Επιστημών, του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής και του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου για τη συνδιοργάνωση του Δ.Π.Μ.Σ. με τίτλο «Σύγχρονες Ιατρικές Πράξεις: Δικαιϊκή Ρύθμιση και Βιοηθική Διάσταση».

12. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού ή του προϋπολογισμού του Α.Π.Θ., αποφασίζουμε:

Την έγκριση του Κανονισμού του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Σύγχρονες Ιατρικές Πράξεις: Δικαιϊκή Ρύθμιση και Βιοηθική Διάσταση» μεταξύ των Τμημάτων Ιατρικής και Οδοντιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας, Νομικής της Νομικής Σχολής και Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ως εξής:

Άρθρο 1

Αντικείμενο - Σκοπός του Προγράμματος

Αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ. είναι η μελέτη και η έρευνα των ιατρικών, ηθικών, κοινωνικών και νομικών ζητημάτων που προκύπτουν από ή σχετίζονται με την ιατρική και βιοϊατρική έρευνα και πράξη, τις εφαρμογές της βιοτεχνολογίας καθώς και την πολιτική της υγείας, με ιδιαίτερη έμφαση στις σύγχρονες εξελίξεις.

Σκοπός του Προγράμματος είναι η καλλιέργεια και προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και έρευνας στα παραπάνω πεδία.

Ειδικότερα το Πρόγραμμα αποσκοπεί: α) στην παροχή εκπαίδευσης και εξειδίκευσης για τις διαστάσεις των επί μέρους προβληματικών που συνδέονται με την άσκηση του ιατρικού λειτουργήματος, τη βιοϊατρική έρευνα και τις βιοτεχνολογικές εφαρμογές, με στόχο την παραγωγή ακαδημαϊκού έργου σ' αυτούς τους τομείς, β) στην εξειδίκευση ιατρών, βιολόγων - βιοτεχνολόγων, νομικών, θεολόγων, κοινωνιολόγων, πολιτικών επιστημόνων με σχετικές προς το αντικείμενο δεξιότητες και εμπειρίες για να μπορούν να προσφέρουν υψηλής ποιότητας επαγγελματικό, ερευνητικό και εν γένει επιστημονικό έργο, καθώς και να αποτελέσουν στελέχη σε οργανισμούς που σχετίζονται με τα πεδία του Δ.Π.Μ.Σ. και γ) στην ανάπτυξη κριτικών και ερευνητικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για σπουδές διδακτορικού επιπέδου.

Στρατηγικός προσανατολισμός του Δ.Π.Μ.Σ. είναι αφενός να εξασφαλίσει στους/στις μεταπτυχιακούς/-ές φοιτητές/-τριες σταθερά θεμέλια, σύγχρονες γνώσεις, μεθόδους και βασικές αρχές που θα τους/τις καταστήσουν ικανούς/-ές για συνεχή εκπαίδευση, βελτίωση και δημιουργία καινοτομικού πνεύματος, και αφετέρου να καλλιεργήσει σε αυτούς/-ές τις κριτικές και δημιουργικές δεξιότητες που απαιτεί μια κοινωνία και μια δεοντολογικά υπεύθυνη επιστημονική, επαγγελματική και ερευνητική δραστηριότητα.

Υποχρέωση όλων των συντελεστών λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ. είναι η διασφάλιση της ποιότητας και της συνεχούς βελτίωσης κάθε πτυχής του προγράμματος της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της έρευνας και η προώθηση συνεργασίας με συναφή Προγράμματα και Κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Άρθρο 2

Μεταπτυχιακοί τίτλοι

Το Δ.Π.Μ.Σ. οδηγεί στη χορήγηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο «Σύγχρονες ιατρικές πράξεις: Δικαιϊκή ρύθμιση και Βιοηθική Διάσταση».

Άρθρο 3

Διοίκηση του Δ.Π.Μ.Σ. (άρθρα 31,44 και 45 του ν. 4485/2017)

Αρμόδια Όργανα για τη διοίκηση, οργάνωση και λει-

τουργία του Διατμηματικού Προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών είναι:

1) Η Σύγκλητος του Ιδρύματος, που είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ.-Δ.Π.Μ.Σ., και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ.-Δ.Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

2) Η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (Ε.Δ.Ε.), η οποία είναι επταμελής και συγκροτείται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. των εμπλεκόμενων Τμημάτων, εκ των οποίων δύο (2) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ιατρικής, ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος Νομικής, ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος Οδοντιατρικής και ένα (1) μέλος του Τμήματος Θεολογίας, τα οποία εκλέγονται για διετή θητεία από τη Συνέλευση του οικείου Τμήματος (ν. 4485/2017), καθώς και δύο (2) εκπροσώπους των φοιτητών/-τριών του Δ.Π.Μ.Σ. που εκλέγονται από τους/τις φοιτητές/-τριες του οικείου μεταπτυχιακού προγράμματος για ετήσια θητεία.

Η εκλογή των μελών της Ε.Δ.Ε. γίνεται πριν το τέλος του ακαδημαϊκού έτους κατά το οποίο λήγει η θητεία των μελών της προηγούμενης Ε.Δ.Ε. Της Ε.Δ.Ε. προεδρεύει ο/η Διευθυντής/-ντρια του Δ.Π.Μ.Σ.

Η Ε.Δ.Ε. ασκεί τις αρμοδιότητες του ν. 4485/2017, ιδίως δε:

α) Επικυρώνει τον τελικό πίνακα επιτυχόντων/-ουσών στο Δ.Π.Μ.Σ.

β) Αναθέτει τη διδασκαλία των μαθημάτων σε Καθηγητές/-τριες και Λέκτορες των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή άλλων Τμημάτων του Α.Π.Θ., ή άλλων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, καθώς και σε Ομότιμους/-ες και Αφυπηρετήσαντες/-σασες Καθηγητές/-τριες, Επισκέπτες/-τριες Καθηγητές/-τριες και Ειδικούς Επιστήμονες ή σε διδάσκοντες/-ουσες άλλων κατηγοριών, σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 4485/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει ή την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

γ) Εποπτεύει και συντονίζει τη λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ.

δ) Ορίζει τα μέλη των εξεταστικών επιτροπών.

ε) Απονέμει τα μεταπτυχιακά διπλώματα.

στ) Αποφασίζει για κάθε θέμα που ανακύπτει κατά τη λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ., για το οποίο δεν υπάρχει αρμοδιότητα άλλου οργάνου (τεκμήριο αρμοδιότητας).

Η Ε.Δ.Ε. αποφασίζει με πλειοψηφία των παρόντων μελών της. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του/της Διευθυντή/-ντριας, που δίνει την πλειοψηφία.

3) Ο/Η Διευθυντής/-ντρια του Δ.Π.Μ.Σ. που ορίζεται από την Ε.Δ.Ε. μεταξύ των μελών της Ε.Δ.Ε. που κατέχουν τη βαθμίδα του/της καθηγητή/-τριας ή αναπληρωτή/-τριας καθηγητή/-τριας. Ο/Η Διευθυντής/-ντρια του Δ.Π.Μ.Σ. είναι μέλος Δ.Ε.Π. του επισπεύδοντος Τμήματος και πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις της παρ. 8 του άρθρου 31 του ν. 4485/2017, δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του/της έργο. Τον/τη Διευθυντή/-ντρια αναπληρώνει ο/η Αναπληρωτής/-τρια Διευθυντής/-ντρια του Δ.Π.Μ.Σ., ο/η οποίος/-α ορίζεται από την Ε.Δ.Ε., μεταξύ των μελών της Ε.Δ.Ε. των συνεργαζόμενων Τμημάτων. Ο/Η Διευθυντής/-ντρια ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στον ν. 4485/2017.

4) Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.), που συγκροτείται από πέντε μέλη: τον/τη Διευθυντή/-ντρια του Δ.Π.Μ.Σ., ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ιατρικής, ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος Νομικής, ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος Οδοντιατρικής, και ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος Θεολογίας, τα οποία έχουν αναλάβει διδακτικό έργο ή επίβλεψη διπλωματικών εργασιών στο Δ.Π.Μ.Σ. Της Συντονιστικής Επιτροπής προεδρεύει ο/η Διευθυντής/-ντρια του Δ.Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής ορίζονται από την Ε.Δ.Ε. και μπορούν να είναι μέλη της. Η Σ.Ε. ασκεί τις αρμοδιότητες που ορίζονται στα άρθρα 31 και 43 του ν. 4485/2017 ή στις προβλεπόμενες από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, ιδίως δε ορίζει τους/τις επιβλέποντες/-ουσες των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών, καθώς και τα μέλη των αντίστοιχων συμβουλευτικών επιτροπών μετά από πρόταση του/της επιβλέποντος/-ουσας καθηγητή/-τριας.

Η εκλογή της Σ.Ε. γίνεται στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους για θητεία δύο (2) ετών που μπορεί να ανανεώνεται ακόμη μία συνεχή φορά. Στην περίπτωση αυτή τα μέλη της Σ.Ε. και ο/η Διευθυντής/-ντρια δεν μπορούν να επανεκλεγούν πριν περάσουν δύο (2) χρόνια από τη λήξη της τελευταίας θητείας τους.

5) Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών που αποτελείται από τον/την Αντιπρύτανη/-νι Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας, ο/η οποίος/-α εκτελεί χρέη Προέδρου και τους/τις Κοσμήτορες του Ιδρύματος ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παρ. 5 του άρθρου 32 του ν. 4485/2017.

6) Η εξαμελής Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.), αρμόδια για την εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. (παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4485/2017).

7) Η Τριμελής Επιτροπή Αξιολόγησης εισαγωγής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών/-τριών που συγκροτείται με απόφαση της Ε.Δ.Ε.

Τη διοικητική υποστήριξη του Δ.Π.Μ.Σ. «Σύγχρονες ιατρικές πράξεις: Δικαιϊκή ρύθμιση και Βιοηθική Διάσταση» θα έχει το Τμήμα Ιατρικής του Α.Π.Θ. και την οικονομική διαχείρισή του ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας, Ε.Λ.Κ.Ε.-Α.Π.Θ.

Στο Τμήμα Ιατρικής Α.Π.Θ. λειτουργεί Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. που επιλαμβάνεται των διαφόρων θεμάτων για την εφαρμογή του οικείου Κανονισμού και τη λειτουργία του προγράμματος (εγγραφές σπουδαστών/-τριών, τήρηση φακέλων βαθμολογίας, αξιολογήσεις διδασκόντων/-ουσών, τήρηση παρουσιολογίων, χορήγηση πτυχίων, πιστοποιητικών, βεβαιώσεων). Επίσης, διεκπεραιώνει τρέχοντα θέματα, που αφορούν στο διδακτικό προσωπικό, τους/τις σπουδαστές/-τριες, το πρόγραμμα μαθημάτων, τις επαφές με τις διάφορες υπηρεσίες και τα συνεργαζόμενα Τμήματα και φροντίζει για τις δημόσιες σχέσεις και την προβολή του προγράμματος.

Άρθρο 4

Προϋποθέσεις εγγραφής

Κάθε έτος, μέχρι 10 Ιουνίου, η Ε.Δ.Ε. αποφασίζει πόσες θέσεις μεταπτυχιακών φοιτητών/-τριών θα διατεθούν για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος σύμφωνα με την απόφαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. για την επανίδρυση του

Δ.Π.Μ.Σ. (Β' 3634/2018).

Ενδεικτικά, μέχρι το τέλος Ιουνίου κάθε έτους με απόφαση της Ε.Δ.Ε. δημοσιεύεται επίσημη προκήρυξη των θέσεων αυτών και καλούνται οι υποψήφιοι/-ιες να υποβάλουν τις αιτήσεις τους.

Ο/Η υποψήφιος/-ια υποβάλλει τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) Αίτηση συμμετοχής στο Δ.Π.Μ.Σ.

β) Αντίγραφο πτυχίου ή πτυχίων ελληνικού Α.Ε.Ι. συναφούς Τμήματος και αναγνωρισμένων Πανεπιστημίων του εξωτερικού.

γ) Πιστοποιητικό σπουδών με αναλυτική βαθμολογία όλων των προπτυχιακών μαθημάτων, στο οποίο αναγράφεται και ο βαθμός του πτυχίου.

δ) Βιογραφικό σημείωμα στο οποίο αναφέρονται αναλυτικά οι σπουδές, η διδακτική ή/και επαγγελματική εμπειρία, η επιστημονική και κοινωνική δραστηριότητα του/της υποψηφίου/-ίας.

ε) Πιστοποιητικό καλής γνώσης (B2) μιας τουλάχιστον γλώσσας πέραν της γλώσσας διεξαγωγής του Δ.Π.Μ.Σ. Απαιτείται: α) αποδεικτικό γνώσης της γλώσσας επιπέδου B2 (καλή γνώση) ή ανώτερο, ή β) Απολυτήριο δευτεροβάθμιας ή Πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από το Πανεπιστήμιο της Χώρας (το οποίο έχει αναγνωρισθεί από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) ή γ) Πτυχίο της αντίστοιχης Φιλολογίας.

Για τους/τις αλλοδαπούς/-ες, μη κατόχους τίτλου ελληνόφωνης εκπαίδευσης, απαιτείται επιπλέον πιστοποιητικό επάρκειας ελληνικής γλώσσας από Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας ενός Α.Ε.Ι. ή απολυτήριο Ελληνικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή πτυχίο ελληνόφωνου Πανεπιστημιακού Τμήματος. Σε περίπτωση γνώσης και δεύτερης ξένης γλώσσας υποβάλλεται, επίσης, το αντίστοιχο πιστοποιητικό.

Για τη γνώση σλαβικών γλωσσών υποβάλλεται πιστοποιητικό από το Ι.Μ.Χ.Α. ή τίτλος σπουδών αναγνωρισμένου Ιδρύματος. Οι αλλοδαποί/-ες καταθέτουν πιστοποιητικό επάρκειας της ελληνικής γλώσσας από Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας Α.Ε.Ι. Σε περίπτωση που είναι πτυχιούχοι ελληνόγλωσσου Πανεπιστημιακού Τμήματος, το πτυχίο αυτό επέχει θέση και πιστοποιητικού επάρκειας της Ελληνικής γλώσσας.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει κάποιο επίσημο αποδεικτικό ξένης γλώσσας εξετάζεται προφορικά, ώστε να επιβεβαιωθεί η ικανότητα παρακολούθησης και ανταπόκρισης στο αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.

στ) Αποδεικτικά για τυχόν ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα, για συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών/-τριών, καθώς και για επαγγελματική εμπειρία συναφή προς το πεδίο ειδίκευσης.

ζ) Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας.

Άρθρο 5

Κατηγορίες υποψηφίων, διαδικασία και κριτήρια επιλογής εισακτέων (παρ. 1, 7 και 8, του άρθρου 34 του ν. 4485/2017)

1. Κατηγορίες υποψηφίων

Στο Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί/-ές πτυχιούχοι των Τμη-

μάτων Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Νομικής και Θεολογίας των Πανεπιστημίων της ημεδαπής και άλλων συναφών Τμημάτων Α.Ε.Ι.-Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής και ομοταγών αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Σε κάθε περίπτωση, με απόφαση της Ε.Δ.Ε. μπορούν να γίνουν δεκτοί/-ές απόφοιτοι/-ες άλλων Σχολών και Τμημάτων. Η διαδικασία εισαγωγής περατώνεται το αργότερο μέχρι τις 15 Οκτωβρίου.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός των εισακτέων στο Δ.Π.Μ.Σ. ορίζεται σε είκοσι πέντε (25) κατ'έτος, με δυνατότητα τροποποίησης του αριθμού, ανάλογα με τις αιτήσεις των υποψηφίων και τις δυνατότητες του Δ.Π.Μ.Σ.

Εκ των εισακτέων τουλάχιστον εννέα (9) είναι πτυχιούχοι Ιατρικής και τουλάχιστον εννέα (9) πτυχιούχοι Νομικής. Οι υπόλοιπες επτά (7) θέσεις καλύπτονται από πτυχιούχους άλλων Επιστημών. Θέσεις των προαναφερόμενων κατηγοριών που παραμένουν κενές καλύπτονται από τους/τις υποψηφίους/-ιες κατά σειρά επιτυχίας. Σε περίπτωση ισοβαθμίας εισάγονται όλοι/-ες οι ισοβαθμίσαντες/-σασες υποψήφιοι/-ιες με μέγιστο αριθμό αυτόν των τεσσάρων (4) υποψηφίων, ως υπεράριθμοι/-ες. Ο ακριβής αριθμός εισακτέων καθορίζεται κάθε χρόνο από την Ε.Δ.Ε.

Μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4485/2017, μπορούν να εγγραφούν, ως υπεράριθμοι/-ες και μόνο ένας/μία κατ'έτος ανά Π.Μ.Σ., που οργανώνεται σε Τμήματα του Ιδρύματος που υπηρετούν, το οποίο είναι συναφές με τον τίτλο σπουδών και το έργο που επιτελούν στο οικείο Ίδρυμα.

Υποψήφιοι/-ιες μπορούν να είναι και τελειόφοιτοι/-ες φοιτητές/-τριες, οι οποίοι/-ες θα έχουν περατώσει επιτυχώς τις υποχρεώσεις των προπτυχιακών σπουδών τους πριν από τη λήξη των εγγραφών και θα πληρούν όλες τις προϋποθέσεις εισαγωγής στο Δ.Π.Μ.Σ. Ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών/-τριών ανά διδάσκοντα/-ουσα είναι 2/1, ενώ ο αριθμός προπτυχιακών φοιτητών/-τριών του Τμήματος Ιατρικής ανά διδάσκοντα/-ουσα είναι 8/1 (2964 προπτυχιακοί/-ες φοιτητές/-τριες και 362 διδάσκοντες/-ουσες).

3. Διαδικασία - κριτήρια επιλογής

Η επιλογή γίνεται με βάση το σύνολο των μορίων που προκύπτουν από τη συνεκτίμηση των παρακάτω κριτηρίων και συγκεκριμένα:

α) Ο γενικός βαθμός του πτυχίου, πολλαπλασιαζόμενος επί τον συντελεστή τρία (3) [κατ' ανώτατο όριο τριάντα (30) μόρια].

β) Η προηγούμενη ερευνητική δραστηριότητα ή συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών/-τριών λαμβάνει κατ' ανώτατο όριο πέντε (5) μόρια.

γ) Η ενδεχόμενη επαγγελματική εμπειρία λαμβάνει αναλόγως από ένα (1) έως πέντε (5) μόρια.

δ) Η πιστοποιημένη γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας επιπέδου B2 τουλάχιστον, λαμβάνει πέντε (5) μόρια. Σε περίπτωση αλλοδαπών για τη δεύτερη ξένη γλώσσα λαμβάνεται υπόψη και η μητρική.

ε) Η κατοχή δεύτερου πτυχίου λαμβάνει πέντε (5) μόρια

στ) Η κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου λαμβάνει πέντε (5) μόρια.

ζ) Η κατοχή διδακτορικού διπλώματος λαμβάνει πέντε (5) μόρια.

η) Ο βαθμός της προφορικής συνέντευξης πολλαπλασιάζεται επί τον συντελεστή 2,5 [κατ' ανώτατο όριο είκοσι πέντε (25) μόρια]. Η προφορική συνέντευξη βαθμολογείται από ένα (1) έως δέκα (10).

Η επιλογή των εισακτέων γίνεται από ειδική Επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων η οποία συγκροτείται με απόφαση της Ε.Δ.Ε. Ο πίνακας επιτυχόντων/-ουσών επικυρώνεται από την Ε.Δ.Ε.

Η συνολική βαθμολογία που μπορεί να λάβει ο/η υποψήφιος/-ια μεταπτυχιακός/-ή φοιτητής/-τρια ανέρχεται στα ενενήντα (90) μόρια.

Άρθρο 6

Διάρκεια, εγγραφή και όροι φοίτησης
(άρθρα 33, 34 και 35 του ν. 4485/2017)

1. Χρονική διάρκεια φοίτησης

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Δ.Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται κατ'ελάχιστο στα τέσσερα (4) εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης και κρίσης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Στους/στις μεταπτυχιακούς/-ες φοιτητές/-τριες προβλέπεται, μετά από απόφαση της Ε.Δ.Ε., σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4485/2017 (Α' 114) η δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους/-ες φοιτητές/-τριες, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης. Η μερική φοίτηση προβλέπεται και για μη εργαζόμενους/-ες μεταπτυχιακούς/-ές φοιτητές/-τριες που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος «πλήρους» φοίτησης και για ιδιαίτερες εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις, για τις οποίες αποφασίζει η Ε.Δ.Ε. (ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, λόγοι ανωτέρας βίας κ.λπ.).

2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατόν να χορηγείται με απόφαση της Ε.Δ.Ε. άδεια αναστολής της φοίτησης για χρονικό διάστημα που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες. Ο χρόνος αναστολής φοίτησης του/της μεταπτυχιακού/-ής φοιτητή/-τριας δεν υπολογίζεται στη διετή συνολική χρονική διάρκεια της φοίτησης.

Μετά τη λήξη της αναστολής φοίτησης ο/η φοιτητής/-τρια είναι υποχρεωμένος/-η να παρακολουθήσει όλα τα μαθήματα, σεμινάρια, πρακτικές ασκήσεις κ.λπ. στα οποία δεν έχει αξιολογηθεί επιτυχώς πριν από την αναστολή φοίτησής του/της. Ο/Η μεταπτυχιακός/-ή φοιτητής/-τρια, ο/η οποίος/-α λαμβάνει άδεια αναστολής φοίτησης, όταν επανέλθει στη φοίτησή του/της, εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του/της ως μεταπτυχιακού/-ής φοιτητή/-τριας.

Με απόφαση της Ε.Δ.Ε. είναι δυνατόν να παρατείνεται κατά ένα (1) έτος ο χρόνος φοίτησης και κατά ένα (1) έτος ο χρόνος σύνταξης και κατάθεσης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Αν ο/η μεταπτυχιακός/-ή φοιτητής/-τρια αποτύχει στην εξέταση και την επανεξέταση (εξεταστική Φεβρου-

αρίου - Σεπτεμβρίου αντίστοιχα) μαθήματος ή μαθημάτων έχει δικαίωμα επανεξέτασης κατά την εξεταστική περίοδο του μαθήματος του επόμενου ακαδημαϊκού έτους. Αν πάλι αποτύχει στην εξέταση του μαθήματος ή μαθημάτων και θεωρείται από τον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του/της από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων, τα οποία έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από την Ε.Δ.Ε. Από την επιτροπή εξαιρείται ο/η υπεύθυνος/-η της εξέτασης διδασκων/-ουσα. Η περίοδος επανεξέτασης ορίζεται από την Ε.Δ.Ε.

Για θέματα επανεξέτασης μαθημάτων σε οφειλόμενα μαθήματα ή διαγραφής αποφαινεται η Ε.Δ.Ε. μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής.

Με απόφαση της Ε.Δ.Ε. μέρος της εκπαίδευσης μπορεί να πραγματοποιείται με εξ αποστάσεως διδασκαλία (έως το 35% των διδασκόμενων μαθημάτων). Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά τις απογευματινές ώρες για να διευκολύνονται οι εργαζόμενοι/-ες ή ασκούντες/-ουσες επάγγελμα μεταπτυχιακοί/-ες φοιτητές/-τριες. Η κατάρτιση του προγράμματος διδασκαλίας καθορίζεται από την Ε.Δ.Ε.

Η έναρξη και λήξη των εξαμήνων καθορίζεται από την Ε.Δ.Ε. Ενδεικτικά, το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει την πρώτη εβδομάδα του Νοεμβρίου και διαρκεί 13 εβδομάδες. Το εαρινό εξάμηνο αρχίζει αμέσως μετά τη λήξη του χειμερινού εξαμήνου.

Άρθρο 7

Υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών/-τριών

Οι φοιτητές/-τριες του Δ.Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωμένοι/-ες:

- α) Να παρακολουθούν κανονικά και ανελλιπώς τα μαθήματα του ισχύοντος προγράμματος σπουδών.
- β) Να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για κάθε μάθημα.
- γ) Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.
- δ) Να εκπληρώνουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις στις ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γραμματεία του Προγράμματος.

ε) Να τηρούν τις αποφάσεις της Ε.Δ.Ε., καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

Ο/Η φοιτητής/-τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει κάθε εξάμηνο κατ'ελάχιστον τρία (3) μαθήματα [δύο (2) υποχρεωτικά και ένα (1) επιλεγόμενο] και κατ'ανώτατο πέντε (5) μαθήματα. Τα μαθήματα αυτά τα δηλώνει εντός δύο (2) εβδομάδων από την έναρξη κάθε εξαμήνου. Επιτρέπονται μέχρι τρεις (3) δικαιολογημένες απουσίες ανά μάθημα.

Η μη τήρηση όλων των παραπάνω χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία αποτελεί λόγο αποκλεισμού του/της φοιτητή/-τριας από το πρόγραμμα.

Σε περιπτώσεις λογοκλοπής ή παράλειψης αναφοράς στη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, η ελάχιστη κύρωση, μετά από απόφαση της Ε.Δ.Ε., είναι η υποχρέωση του/της φοιτητή/-τριας να επιλέξει άλλον/-η επιβλέποντα/-ουσα καθηγητή/-τρια, με διαφορετικό θέμα

Διπλωματικής που καθορίζει με απόφασή της η Ε.Δ.Ε. Μέγιστη κύρωση μπορεί να είναι η οριστική διαγραφή του/της από το Πρόγραμμα. Αν έχει αποφοιτήσει, γίνεται ανάκληση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών.

Θέματα σχετικά με διαγραφέντες/-είσες φοιτητές/-τριες:

1. Φοιτητές/-τριες του Δ.Π.Μ.Σ. που έχουν διαγραφεί για οποιοδήποτε λόγο, εκτός από πειθαρχικά παραπτώματα, έχουν το δικαίωμα να κάνουν αίτηση για να γίνουν δεκτοί/-ές για φοίτηση εξ αρχής, σε κάθε νέα έναρξη κύκλου σπουδών.

2. Η αίτηση ενός/μίας διαγραφέντος/-είσας φοιτητή/-τριας διαγωνίζεται κανονικά και επί ίσοις όροις με τους/τις υποψήφιους/-ιες φοιτητές/-τριες της συγκεκριμένης σειράς και με βάση τα τρέχοντα κριτήρια.

3. Στην περίπτωση που ένας/μία διαγραφείς/-είσα φοιτητής/-τρια γίνει δεκτός/-ή στο Πρόγραμμα, υποχρεούται να ξεκινήσει από το πρώτο εξάμηνο, με την ανάλογη οικονομική επιβάρυνση.

Άρθρο 8

Υποχρεώσεις διδασκόντων/-ουσών

Ο/Η υπεύθυνος/-η (σε περίπτωση συνδιδασκαλίας: οι υπεύθυνοι/-ες) για τη διδασκαλία μαθήματος στο Δ.Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωμένος/-η:

α) Να τηρεί πιστά και επακριβώς το πρόγραμμα και το ωράριο των παραδόσεων του μαθήματος.

β) Να ελέγχει αν οι φοιτητές/-τριες που είναι παρόντες/-ουσες και μόνο αυτοί/-ες έχουν υπογράψει στο παρουσιολόγιο.

γ) Να καθορίζει το περιεχόμενο του μεταπτυχιακού μαθήματος, στο πλαίσιο της ύλης της ειδικότερης θεματικής του, με τρόπο ακαδημαϊκά έγκυρο και σύμφωνο με τις τρέχουσες εξελίξεις, όπως αυτό προκύπτει, μεταξύ άλλων, από τη χρήση διεθνώς καθιερωμένων σύγχρονων συγγραμμάτων και λοιπών επιστημονικών δημοσιευμάτων από τη διεθνή βιβλιογραφία.

δ) Να φροντίζει για τη συστηματική συσχέτιση του θεωρητικού μέρους της διδασκαλίας με την υψηλού επιπέδου πρακτική εφαρμογή της. Η προσπάθεια αυτή να ενισχύεται με τη μελέτη και ανάλυση χαρακτηριστικών περιπτώσεων και με αξιοποίηση προσκεκλημένων ομιλητών/-τριών, αναγνωρισμένων για την επαγγελματική πείρα και τις ειδικές επιστημονικές γνώσεις τους ή με συνδυασμό και των δύο.

ε) Κατά την έναρξη του εξαμήνου, να υποβάλει προς διανομή στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. το αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας του μαθήματος, που θα καλύπτει σε εβδομαδιαία βάση την ύλη για κάθε διδασκόμενη ενότητα του μαθήματος, καθώς και τη σχετική σύγχρονη βιβλιογραφία και αρθρογραφία. Θα υπάρχει και ηλεκτρονική ανάρτηση όλων των παραπάνω πληροφοριών.

στ) Κάθε διδασκων/-ουσα του Δ.Π.Μ.Σ. οφείλει να σέβεται και να τηρεί τις αποφάσεις της Ε.Δ.Ε., καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

Η μη τήρηση όλων των παραπάνω, χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία, αποτελεί λόγο για διακοπή, με απόφαση της Ε.Δ.Ε., της διδακτικής ή άλλης σχέσης του/της διδασκοντα/-ουσας με το πρόγραμμα.

Άρθρο 9

Αξιολόγηση μεταπτυχιακών φοιτητών/-τριών

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/-τριών για κάθε μεταπτυχιακό μάθημα γίνεται από τον/τη διδάσκοντα/-ουσα. Ο τρόπος εξέτασης και βαθμολογίας των μεταπτυχιακών φοιτητών/-τριών αποφασίζεται από την Ε.Δ.Ε. και σε κάθε περίπτωση διασφαλίζει το αδιάβλητο, την αντικειμενικότητα, τη διαφάνεια και τη συνέπεια. Οι εξετάσεις διενεργούνται στο τέλος κάθε εξαμήνου. Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση των επιδόσεών τους είναι από το μηδέν (0) έως το δέκα (10), με βάση το έξι (6).

Η κρίση και βαθμολόγηση της Μεταπτυχιακής Εργασίας γίνεται από Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή με την παραπάνω κλίμακα.

Ο βαθμός της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας ισούται με το 30% της συνολικής βαθμολογίας. Ο βαθμός της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας εξάγεται από τον μέσο όρο της βαθμολόγησής της από τα τρία μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.

Η κλίμακα κατανομής των βαθμών για τον χαρακτηρισμό του τίτλου σπουδών είναι:

ΑΡΙΣΤΑ: 8,50 ως 10,00

ΛΙΑΝ ΚΑΛΩΣ: 6,50 ως 8,49

ΚΑΛΩΣ: 6,00 ως 6,49

Ο προβιβάσιμος βαθμός ξεκινά από το έξι (6).

Ο βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του Δ.Π.Μ.Σ. και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της Μ.Δ.Ε.) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δευτέρου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο:

Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (όπου προβλέπεται), πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον ελάχιστο αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ.

$$\text{βαθμός Δ.Μ.Σ.} = \frac{\text{άθροισμα γινομένων (βαθμού κάθε μαθήματος x αντίστοιχα ECTS κάθε μαθήματος) + (βαθμός μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας x ECTS)}{\text{(σύνολο ECTS)}}$$

Άρθρο 10

Αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων/-ουσών

1. Αξιολόγηση μαθημάτων

Η αξιολόγηση των μαθημάτων διενεργείται από το Τμήμα Ιατρικής του Α.Π.Θ., και τα συνεργαζόμενα Τμήματα, σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα και κανόνες, καθώς και από τους/τις φοιτητές/-τριες του Δ.Π.Μ.Σ. Μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος και πριν την έκδοση της βαθμολογίας, οι μεταπτυχιακοί/-ες φοιτητές/-τριες αξιολογούν αυτό το μάθημα ηλεκτρονικά, μέσω του πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Α.Π.Θ.

2. Αξιολόγηση διδασκόντων/-ουσών

Η αξιολόγηση του/της διδάσκοντος/-ουσας από τους/τις μεταπτυχιακούς/-ές φοιτητές/-τριες γίνεται με κριτήρια τη γνωστική επάρκειά του/της στο αντικείμενο που διδάσκει, την ικανότητα αναπλαισίωσης/μετασχηματισμού του γνωστικού αντικειμένου για τους/τις φοιτητές/-τριες, το επίπεδο της προετοιμασίας του/της, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης και διεθνώς καθιερωμένης -για υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακές σπουδές- βιβλιογραφίας, την προθυμία του/της να απαντά σε ερωτήσεις, την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος κ.λπ.

Η αξιολόγηση των διδασκόντων/-ουσών από τους/τις μεταπτυχιακούς/-ές φοιτητές/-τριες γίνεται μέσω του πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Α.Π.Θ., μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος και πριν τις εξετάσεις.

Για περιπτώσεις με σοβαρά παράπονα φοιτητών/-τριών, η Ε.Δ.Ε. έχει την υποχρέωση να λάβει τα ενδεδειγμένα

μέτρα (σύσταση, αντικατάσταση διδάσκοντος/-ουσας) για τη θεραπεία των προβλημάτων που έχουν διαπιστωθεί.

Σε περιπτώσεις που ένα μάθημα συνεχίζει να διεξάγεται με τρόπο που δημιουργεί προβλήματα στην εύρυθμη λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ., η Ε.Δ.Ε. αποφασίζει την αντικατάστασή του/της διδάσκοντος/-ουσας, ανεξαρτήτως αν αυτός/-ή ανήκει σε συνεργαζόμενο Τμήμα ή είναι εξωτερικός/-η συνεργάτης.

Άρθρο 11

Διδακτικό προσωπικό

(άρθρο 36 του ν. 4485/2017)

Οι διδάσκοντες/-ουσες στο Δ.Π.Μ.Σ. ορίζονται από την Ε.Δ.Ε. Τα κριτήρια επιλογής των διδασκόντων/-ουσών στο Δ.Π.Μ.Σ. είναι η συνάφεια της ειδικότητας, της εμπειρίας και του διδακτικού και ερευνητικού τους έργου με το αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ. Τόσο για τη διοίκηση όσο και για τους/τις διδάσκοντες/-ουσες στο Δ.Π.Μ.Σ. αναγκαία είναι η προσήλωση στη φιλοσοφία και τις διεπιστημονικές αρχές του προγράμματος.

Οι διδάσκοντες/-ουσες στο Δ.Π.Μ.Σ. προέρχονται από τα μέλη Δ.Ε.Π. των συμμετεχόντων Τμημάτων. Κατά τον ορισμό των διδασκόντων/-ουσών αποδίδεται βαρύνουσα σημασία στην προηγούμενη εμπειρία τους σε διεπιστημονικές ερευνητικές ομάδες και δίκτυα με αντικείμενο τα ιατρικά, νομικά και ηθικά προβλήματα που αναφέρονται σε σχέση με τη σύγχρονη ιατρική πράξη, τη βιοϊατρική και τη βιοτεχνολογία.

Για τη διδασκαλία μαθημάτων του Δ.Π.Μ.Σ. μπορούν να καλούνται μέλη Δ.Ε.Π. και άλλων Τμημάτων, καθώς και ειδικοί/-ες επιστήμονες.

Μαθήματα του Δ.Π.Μ.Σ. μπορούν να ανατίθενται και σε ομότιμους/-ες και αφυπηρετησάντες/-σασες κα-

θηγητές/-τριες, επισκέπτες/-τριες καθηγητές/-τριες ή ειδικούς/-ες επιστήμονες με απόφαση της Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ., εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017.

Άρθρο 12

Μαθήματα - Πρόγραμμα σπουδών

Τα μαθήματα που πρέπει να παρακολουθήσει κατά εξαμήνο κάθε μεταπτυχιακός/-ή φοιτητής/-τρια καθορίζονται από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 του ΦΕΚ επανίδρυσης του Δ.Π.Μ.Σ. (Β' 3634/2018), όπως αυτά θα εξειδικεύονται με την απόφαση της Ε.Δ.Ε. κατ' έτος.

Τον Ιούνιο κάθε έτους η Ε.Δ.Ε. αναθέτει σε μέλη Δ.Ε.Π., σε συμφωνία με δήλωσή τους, τα μαθήματα εκείνα που θα διδάξουν κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Οι τίτλοι των μαθημάτων ανακοινώνονται από τη Γραμματεία του Τμήματος Ιατρικής και δημοσιεύονται στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος, καθώς και στον Οδηγό σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. Οι Συντονιστές/-τριες των μαθημάτων, υποχρεωτικών και επιλεγόμενων, έχουν τη δυνατότητα να τροποποιούν τα περιεχόμενά τους με σκοπό να συμπεριλάβουν θέματα, τα οποία δεν είχαν περιληφθεί στον αρχικό σχεδιασμό των μαθημάτων και κρίνεται απαραίτητο να περιληφθούν, είτε θέματα που έχουν προκύψει λόγω των εξελίξεων αφενός στο πλαίσιο της ιατρικής πράξης και των βιοϊατρικών εφαρμογών, και αφετέρου στο πεδίο των σχετικών βιοηθικών και νομικών προβληματισμών και ρυθμίσεων. Η προσθήκη αυτή νέων θεμάτων μπορεί να γίνεται είτε με συγχώνευση παλαιών και νέων θεμάτων, όπου κρίνεται απαραίτητο και εφικτό είτε με αντικατάσταση παλαιών με νέα.

Για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ο/η μεταπτυχιακός/-ή φοιτητής/-τρια πρέπει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί με επιτυχία σε εννέα (9) εξαμηνιαία μεταπτυχιακά μαθήματα [σύνολο ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS)], δηλαδή τρία (3) μαθήματα στο πρώτο (Α') εξάμηνο [τριάντα (30)] πιστωτικές μονάδες (ECTS), τρία (3) στο δεύτερο (Β') εξάμηνο [τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS)] και τρία (3) μαθήματα στο τρίτο (Γ') εξάμηνο [τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS)], και να συγγράψει τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία κατά το τέταρτο (Δ') εξάμηνο, το θέμα της οποίας ορίζεται στο τέλος του τρίτου (Γ') εξαμήνου με την προϋπόθεση της ολοκλήρωσης των υποχρεώσεων σε έξι (6) μαθήματα. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία αντιστοιχεί σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Το σύνολο είναι εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Κάθε μεταπτυχιακό μάθημα περιλαμβάνει δύο (2) εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και αντιστοιχεί σε δέκα (10) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Η παρακολούθηση των μαθημάτων από τους/τις μεταπτυχιακούς/-ές φοιτητές/-τριες είναι υποχρεωτική. Ο/Η μεταπτυχιακός/-ή φοιτητής/-τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε έξι (6) υποχρεωτικά και σε τρία (3) επιλεγόμενα μαθήματα. Τα μαθήματα κατανέμονται στα τρία διδακτικά εξάμηνα ως εξής:

Α' Εξάμηνο Μαθήματα

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	Ώρες διδασκαλίας/ εβδομάδα	ECTS
1. Διεπιστημονική προσέγγιση του ιατρικού λειτουργήματος, της βιοϊατρικής έρευνας και των βιοτεχνολογικών εφαρμογών	2	10 ECTS
2. Δεοντολογικοί και νομικοί κανόνες άσκησης του ιατρικού λειτουργήματος	2	10 ECTS
ΕΠΙΛΟΓΗΣ (επιλέγεται 1 από τα 2 μαθήματα επιλογής του Α' εξαμήνου)		
1. Κοινωνική ηθική, βιοϊατρική και βιοτεχνολογία	2	10 ECTS
2. Επικοινωνιακές δεξιότητες και ψυχολογικές διαστάσεις της ιατρικής πράξης	2	10 ECTS
Σύνολο Α' εξαμήνου	78	30 ECTS

Β' Εξάμηνο Μαθήματα

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	Ώρες διδασκαλίας/ εβδομάδα	ECTS
1. Ιατρική αμέλεια σε διεπιστημονική προσέγγιση	2	10 ECTS
2. Ηθικά, κοινωνικά, ιατρικά και νομικά προβλήματα της αρχής και του τέλους της ανθρώπινης ζωής	2	10 ECTS
ΕΠΙΛΟΓΗΣ (επιλέγεται 1 από τα 2 μαθήματα επιλογής του Β' εξαμήνου)		
1. Κοινωνικο - Πολιτιστικός πλουραλισμός, ιατρική φροντίδα και ζητήματα βιοηθικής	2	10 ECTS
2. Μεταμοσχεύσεις	2	10 ECTS
Σύνολο Β' εξαμήνου	78	30 ECTS

Γ' Εξάμηνο Μαθήματα

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	Ώρες διδασκαλίας/ εβδομάδα	ECTS
1. Ιατρικά υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, Γενετική του Ανθρώπου, ειδικά θέματα βιοηθικής	2	10 ECTS

2. Βιοϊατρική έρευνα και εφαρμογές	2	10 ECTS
ΕΠΙΛΟΓΗΣ (επιλέγεται 1 από τα 2 μαθήματα επιλογής του Γ' εξαμήνου)		
1. Αντιμετώπιση του Πόνου και χρονίως πασχόντων	2	10 ECTS
2. Ιστοτεχνολογία-Προηγμένες κυτταρικές θεραπείες: Βιοηθική και Νομική Διάσταση	2	10 ECTS
Σύνολο Γ' εξαμήνου	78	30 ECTS
Δ' Εξάμηνο		
Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία		30 ECTS
Σύνολο ECTS		120

Άρθρο 13

Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία (Μ.Δ.Ε.)

Η διαδικασία εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας αρχίζει με τον ορισμό του/της επιβλέποντος/-ουσας στο τέλος του τρίτου (Γ') εξαμήνου σπουδών από την Σ.Ε.Η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/-ίας, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της Μ.Δ.Ε., ο/η προτεινόμενος/-η επιβλέπων/-ουσα και επισυνάπτεται περίληψη της εργασίας, ορίζει τον/την επιβλέποντα/-ουσα αυτής και συγκροτεί την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι ο/η επιβλέπων/-ουσα. Ο ορισμός των άλλων μελών γίνεται μετά από πρόταση του/της επιβλέποντος/-ουσας καθηγητή/-τριας και εγκρίνεται από την Ε.Δ.Ε. Τα μέλη της Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.

Δεν είναι δυνατή η αλλαγή του θέματος ενός/μίας υποψηφίου/-ίας, παρά μόνο με απόφαση της Ε.Δ.Ε. μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της επιβλέποντος/-ουσας καθηγητή/-τριας. Αλλαγή θέματος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο για παράταση των ανωτέρω προθεσμιών.

Όταν ολοκληρωθεί η εκπόνηση της εργασίας, υποβάλλεται σε τέσσερα (4) αντίτυπα στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του/της επιβλέποντος/-ουσας καθηγητή/-τριας ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση.

Η βαθμολόγηση της εργασίας, γίνεται με κλίμακα βαθμολογίας από μηδέν (0) έως δέκα (10), αποστέλλοντας στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. το Πρακτικό της εξέτασης του/της υποψηφίου/-ίας.

Για να εγκριθεί μια Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, πρέπει να ανταποκρίνεται στις παρακάτω απαιτήσεις:

α) Το θέμα και το περιεχόμενο της εργασίας να είναι συναφές με το αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.

β) Η εργασία να έχει έκταση περίπου σαράντα χιλιάδων (40.000) λέξεων

Μετά τον ορισμό της επιτροπής, ο/η μεταπτυχιακός/-ή φοιτητής/-τρια αποστέλλει την εργασία στα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία πρέπει σε εξήντα (60) έως ογδόντα (80) ημέρες από την αποστολή να αποφανθεί περί της αποδοχής ή μη και να ορίσει ημερομηνία εξέτασης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Για την τελική κρίση και βαθμολόγηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας του/της υποψηφίου/-ίας, η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή καλεί αυτόν/-ή σε εξέταση επί του θέματος της εργασίας του/της, η οποία μπορεί να διαρκέσει μέχρι μία ώρα. Η πρόσκληση και ανακοίνωση για την εξέταση του/της υποψηφίου/-ίας γίνεται ύστερα από συνεννόηση με τον/την επιβλέποντα/-ουσα καθηγητή/-τρια, ο/η οποίος/-α φροντίζει να συντονίσει τη διαδικασία, στην οποία και προεδρεύει.

Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μπορεί να είναι μέλη Δ.Ε.Π. ή διδάσκοντες/-ουσες ή επισκέπτες/-τριες διδάσκοντες/-ουσες (της ημεδαπής ή αλλοδαπής), Ομότιμοι/-ες Καθηγητές/-τριες, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ., επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, που έχουν διδάξει στο Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 14

Οδηγός Σπουδών

Κάθε χρόνο δημοσιεύεται και αναρτάται Οδηγός Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. Ο Οδηγός Σπουδών περιλαμβάνει ιδίως το πρόγραμμα μαθημάτων, τα ονόματα των διδασκόντων/-ουσών, τα δικαιώματα των μεταπτυχιακών φοιτητών/-τριών, τις υποχρεώσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών/-τριών, καθώς και πληροφορίες για τη λειτουργία των σπουδαστηρίων, των εργαστηρίων, των κλινικών και των βιβλιοθηκών των συνεργαζόμενων Τμημάτων και μονοτμηματικών Σχολών.

Άρθρο 15

Λογοκλοπή / Παράλειψη αναφοράς σε χρησιμοποιηθείσα βιβλιογραφία

Καταθέτοντας οποιαδήποτε εργασία, ο/η φοιτητής/-τρια υποχρεούται να υπογράψει υπεύθυνη δήλωση ότι το κείμενο της εργασίας δεν είναι προϊόν αντιγραφής και ότι δεν έχει συνταχθεί από άλλο άτομο. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/-ας άλλου/-ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/-ης -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μέλη του/της ιδίου/-ας του/της υποψηφίου/-ίας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετηθεί απόφαση της Ε.Δ.Ε. για διαγραφή του/της.

Στις παραπάνω περιπτώσεις -και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της επιβλέποντος/-ουσας καθηγητή/-τριας- η Ε.Δ.Ε. μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της υποψηφίου/-ίας.

Άρθρο 16**Απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών**

Η απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους/στις αποφοίτους/-ες του Δ.Π.Μ.Σ. γίνεται με έγκριση της Ε.Δ.Ε. Με απόφαση της Ε.Δ.Ε. η διαδικασία αυτή μπορεί να είναι δημόσια.

Πριν από την επίσημη αναγόρευση ο/η αποφοιτής/-ας/-σας μεταπτυχιακός/-ή φοιτητής/-τρια μπορεί να λαμβάνει πιστοποιητικό για την επιτυχή αποπεράτωση του Κύκλου Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. για διοικητική χρήση.

Άρθρο 17**Παράλληλες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες**

Εκτός από τη διδασκαλία μαθημάτων, στη διάρκεια του Διατμηματικού Προγράμματος μπορεί να λαμβάνουν χώρα παράλληλες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες. Οι δραστηριότητες αυτές μπορεί να συνίστανται σε λειτουργία ταχύρρυθμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων γενικού ή εξειδικευμένου χαρακτήρα, παρακολούθηση συνεδρίων, σεμιναρίων ή επιστημονικών εκδηλώσεων συμμετοχή ή επιμέλεια σε διάφορες εκδόσεις, ερευνητικά προγράμματα συναφή με τα ενδιαφέροντα του Δ.Π.Μ.Σ., κ.ά.

Σε αυτούς/-ές που παρακολουθούν παράλληλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες του προγράμματος χορηγείται, μετά από σχετική απόφαση της Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ, αποδεικτικό παρακολούθησης.

Αμοιβές διδασκόντων/-ουσών και συμμετεχόντων/-ουσών στη διδασκαλία καθώς και σε παράλληλες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες του Δ.Π.Μ.Σ. θα καθορίζονται με απόφαση της Ε.Δ.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 4485/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Άρθρο 18**Έσοδα προγράμματος - Διαδικασία Οικονομικής διαχείρισης**

Το συνολικό κόστος του προγράμματος αφορά στις λειτουργικές δαπάνες, όπως αυτές αναφέρονται στο ΦΕΚ επανίδρυσης (Β' 3634/2018).

Σύμφωνα με τη παρ. 4 του άρθρου 37 του ν. 4485/2017 η διαχείριση των εσόδων του Δ.Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. και κατανέμεται κατά 70% σε λειτουργικά έξοδα του προγράμματος και κατά 30% σε λειτουργικά έξοδα του Ιδρύματος.

Η Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. με απόφαση της Συγκλήτου, αποφασίζει κάθε τυχόν αναγκαία αναπροσαρμογή του ύψους των τελών φοίτησης, τον καθορισμό των αμοιβών των διδασκόντων/-ουσών και την αναπροσαρμογή αυτών.

Αίτηση του/της φοιτητή/-τριας για επιστροφή τελών φοίτησης ενός (1) εξαμήνου επιτρέπεται μόνο εφόσον αυτός/-ή επικαλείται και αποδεικνύει επαρκώς τη συνδρομή εξαιρετικά σοβαρού λόγου για διακοπή της φοίτησης και η αίτησή του/της αυτή υποβληθεί της Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. το αργότερο εντός είκοσι (20) ημερών από την έναρξη των μαθημάτων του εξαμήνου.

Το κόστος των λειτουργικών δαπανών θα καλυφθεί από τέλη φοίτησης ύψους χιλίων πεντακοσίων (1.500€) ευρώ, καθώς και από άλλες πηγές χρηματοδότησης, όπως χορηγίες επιχειρήσεων και οργανισμών, αμοιβές από άλλες παράλληλες δραστηριότητες, μελέτες ή έρευνες που εκπονεί το προσωπικό στα πλαίσια του Δ.Π.Μ.Σ., δωρεές φυσικών προσώπων, κονδύλια από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες διαφανείς χρηματικές εισροές, μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι., κάθε άλλη νόμιμη αιτία. Το ύψος των τελών φοίτησης για κάθε έτος καθορίζεται με απόφαση της Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ.

Η καταβολή των τελών φοίτησης γίνεται σε δύο (2) ισόποσες δόσεις: η πρώτη κατά την αρχική εγγραφή στο Δ.Π.Μ.Σ. και η δεύτερη πριν από την έναρξη του τρίτου (Γ') εξαμήνου σε ειδικό λογαριασμό της Επιτροπής Ερευνών του Α.Π.Θ. Τα χρήματα αυτά αξιοποιούνται για τις ανάγκες που ανακύπτουν καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του προγράμματος και όχι μόνο στο εξάμηνο στο οποίο αντιστοιχούν. Η Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. αποφασίζει κάθε τυχόν αναγκαία αναπροσαρμογή του ύψους των τελών φοίτησης, τον καθορισμό των αμοιβών των διδασκόντων/-ουσών και την αναπροσαρμογή αυτών.

Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι μεταπτυχιακοί/-ές φοιτητές/-τριες των οποίων το εισόδημα (ατομικό ή οικογενειακό) δεν υπερβαίνει το μισό ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου ισοδύναμου εισοδήματος. Οι απαλλασσόμενοι/-ες φοιτητές/-τριες δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/-τριών που εισάγονται στο Δ.Π.Μ.Σ. και αφορά τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν. 4485/2017, αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα.

Άρθρο 19**Υποτροφίες**

Η χορήγηση υποτροφίας, οι όροι χορήγησης, και τα δικαιώματα των υποτρόφων, θα καθορίζονται ανά ακαδημαϊκό έτος με απόφαση της Ε.Δ.Ε. Εφόσον υπάρξουν ικανά έσοδα, θα χορηγούνται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες του Δ.Π.Μ.Σ. με εξαιρετικές επιδόσεις, μετά από απόφαση της Ε.Δ.Ε. στο τέλος του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους. Οι υποτροφίες που θα παρέχονται μπορεί να συνίστανται σε απαλλαγή από το σύνολο (100%) ή ένα μέρος του ποσού κάθε μίας δόσης των διδάκτρων. Οι υποτροφίες απαλλαγής από την καταβολή του ποσού της πρώτης δόσης δίνονται με βάση τη σειρά εισαγωγής των υποψηφίων, ενώ οι υποτροφίες απαλλαγής από την καταβολή ποσού της δεύτερης δόσης δίνονται βάσει της βαθμολογίας των μεταπτυχιακών φοιτητών/-τριών στο πρώτο εξάμηνο (εφόσον αυτοί/-ές έχουν επιτύχει σε όλα τα μαθήματα με την πρώτη εξέταση) και της τήρησης των υποχρεώσεων τους που καθορίζονται στον παρόντα Κανονισμό. Οι υπότροφοι/-ες οφείλουν να παρέχουν έργο, σύμφωνα με υπόδειξη της Ε.Δ.Ε. Σε περίπτωση που υπότροφος/-η μεταπτυχιακός/-ή φοιτητής/-τρια δεν είναι συνεπής με τις υποχρεώσεις του/της, η Ε.Δ.Ε. προβαίνει σε ανάκληση και διακοπή της υποτροφίας του/της.

Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός/-ή φοιτητής/-τρια έχει υποτροφία ή επιχορήγηση από άλλο φορέα, δεν δικαιούται υποτροφία από το Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 20 Μεταβατικές διατάξεις

Κάθε διετία πραγματοποιείται αποτίμηση της λειτουργίας και της ποιότητας του Δ.Π.Μ.Σ. από την Ε.Δ.Ε. με βάση επιμέρους εκθέσεις που υποβάλλονται σε αυτήν.

Για μεταβολές, τροποποιήσεις ή ερμηνείες άρθρων του παρόντος εσωτερικού κανονισμού, καθώς και για οποιοδήποτε άλλο θέμα αρμόδια είναι η Ε.Δ.Ε.

Οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ. μπορούν να τροποποιούνται, μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση, με απόφαση της Ε.Δ.Ε. και έγκρισή της από την Σύγκλητο του Πανεπιστημίου.

Θέματα που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα Κανονισμό, ρυθμίζονται με αποφάσεις της Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ.
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α. Δομή του προγράμματος

Το Δ.Π.Μ.Σ. «Σύγχρονες Ιατρικές Πράξεις: Δικαιϊκή Ρύθμιση και Βιοηθική Διάσταση» διαρθρώνεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Από τα διδασκόμενα μαθήματα έξι (6) είναι υποχρεωτικά και από έξι (6) προσφερόμενα μαθήματα επιλογής θα πρέπει να επιλέξουν τα τρία (3). Στο τέταρτο (Δ') εξάμηνο οι φοιτητές/-τριες εκπονούν τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις ώρες διδασκαλίας και τις ακαδημαϊκές πιστωτικές μονάδες ανά μάθημα και στο σύνολο του προγράμματος. Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε είκοσι έξι (26) ώρες φόρτου εργασίας.

Τα μαθήματα κατανέμονται στα τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα ως εξής:

1ο Εξάμηνο

Μαθήματα

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	Ώρες διδασκαλίας	ECTS
1. Διεπιστημονική προσέγγιση του ιατρικού λειτουργήματος, της βιοϊατρικής έρευνας και των βιοτεχνολογικών εφαρμογών	26	10 ECTS
2. Δεοντολογικοί και νομικοί κανόνες άσκησης του ιατρικού λειτουργήματος	26	10 ECTS
ΕΠΙΛΟΓΗΣ (επιλέγεται 1 από τα 2 μαθήματα)		
1. Κοινωνική ηθική, βιοϊατρική και βιοτεχνολογία	26	10 ECTS
2. Επικοινωνιακές δεξιότητες και ψυχολογικές διαστάσεις της ιατρικής πράξης	26	10 ECTS
Σύνολο εξαμήνου	78	30 ECTS

2ο Εξάμηνο Μαθήματα

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	Ώρες διδασκαλίας	ECTS
1. Ιατρική αμέλεια σε διεπιστημονική προσέγγιση	26	10 ECTS
2. Ηθικά, κοινωνικά, ιατρικά και νομικά προβλήματα της αρχής και του τέλους της ανθρωπίνης ζωής	26	10 ECTS
ΕΠΙΛΟΓΗΣ (επιλέγεται 1 από τα 2 μαθήματα)		
3. Κοινωνικο - Πολιτιστικός Πλουραλισμός, ιατρική φροντίδα και ζητήματα βιοηθικής	26	10 ECTS
4. Μεταμοσχεύσεις	26	10 ECTS
Σύνολο εξαμήνου	78	30 ECTS

3ο Εξάμηνο Μαθήματα

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	Ώρες διδασκαλίας	ECTS
1. Ιατρικά υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, Γενετική του Ανθρώπου, Ειδικά Θέματα Βιοηθικής	26	10 ECTS
2. Βιοϊατρική έρευνα και εφαρμογές	26	10 ECTS
ΕΠΙΛΟΓΗΣ (επιλέγεται 1 από τα 2 μαθήματα επιλογής)		
3. Αντιμετώπιση του Πόνου και χρονίως πασχόντων	26	10 ECTS
4. Ιστοτεχνολογία- προηγμένες κυτταρικές θεραπείες: Βιοηθική και Νομική Διάσταση	26	10 ECTS
Σύνολο εξαμήνου	78	30 ECTS

4ο Εξάμηνο

Διπλωματική εργασία	30 ECTS
Σύνολο ECTS	120

Υποχρεωτικά μαθήματα –

Αναλυτική Θεματολογία Α' Εξαμήνου

1. Διεπιστημονική προσέγγιση του ιατρικού λειτουργήματος, της βιοϊατρικής έρευνας και των βιοτεχνολογικών εφαρμογών

Το μάθημα περιλαμβάνει: Εισαγωγικά στη Βιοηθική και τη Βιοϊατρική Ηθική, Θεμελιώδεις αρχές Βιοηθικής, Σχέση ιατρού και ασθενή, Μεθοδολογία σύνταξης ερευνητικών εργασιών στις Βιοϊατρικές και τις Θεωρητικές επιστήμες, Εμβρυϊκά Βλαστοκύτταρα, Η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Βιοϊατρική (Σύμβαση του Οβιέδο - ν. 2619/1998), Ηθικά

και Νομικά ζητήματα στην αντιμετώπιση ογκολογικών ασθενών τελικού σταδίου, Μεταφραστική - Εισαγωγική στην κλινική έρευνα, Η Διακήρυξη του Helsinki για την κλινική έρευνα με ανθρώπινα υποκείμενα, Δικαιώματα και υποχρεώσεις ασθενών. Ηθική και επιστημονική ακεραιότητα της έρευνας στις βιοϊατρικές επιστήμες, Προ-εμφυτευτικός έλεγχος (ιατρικά και ηθικά ζητήματα), Προγεννητικός έλεγχος (ιατρικά και ηθικά ζητήματα), Γονιδιακή έρευνα και θεραπεία.

2. Δεοντολογικοί και νομικοί κανόνες άσκησης του ιατρικού λειτουργήματος

- Εισαγωγή στην Βιοηθική/Επικοινωνία με το αντικείμενο της Βιοηθικής.

- Βασικές αρχές και αξίες της Βιοηθικής.

- Κανόνες δικαίου και κανόνες δεοντολογίας.

- Το Ιατρικό απόρρητο και η τήρηση του ιατρικού αρχείου.

- Ανακοίνωση άσχημων νέων και ηθικά διλήμματα.

- Η συμμόρφωση του ασθενή στη θεραπεία. Μέθοδοι προαγωγής της συμμόρφωσης στο πλαίσιο του ανθρωποκεντρικού μοντέλου περίθαλψης.

- Οι σχέσεις του/της ιατρού με τους/τις συναδέλφους του/της και το λοιπό ιατρικό προσωπικό.

- Ιατρική δεοντολογία και πειθαρχικός έλεγχος του/της ιατρού, κωλύματα και ασυμβίβαστα του/της ιατρού.

- Βασικοί κανόνες Οδοντιατρικής δεοντολογίας.

- Κοινωνική υπευθυνότητα και ο κοινωνικός ρόλος των Ιατρικών Σχολών.

- Η Ιατρική Έρευνα και η συμμετοχή του/της ιατρού στην εκπαιδευτική διαδικασία.

- Εργασίες. Εναλλακτικά θέματα:

- Η φροντίδα της ψυχικής υγείας.

- Οι βασικοί δεοντολογικοί και νομικοί άξονες του Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας και η επίδρασή τους στην ποινική ευθύνη των ιατρών.

- Υποχρεώσεις του/της ιατρού προς τον ασθενή, Εμπιστοσύνη και Σεβασμός κατά την άσκηση της ιατρικής.

- Άσκηση της ιατρικής ως λειτουργήμα, Ηθική και επιστημονική ανεξαρτησία του/της ιατρού.

- Ενημέρωση του/της ασθενούς και Παροχή της συναίνεσής του/της.

- Σχέσεις του/της ιατρού με την κοινωνία, Διαφήμιση, παρουσία των ιατρών στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στο διαδίκτυο.

Υποχρεωτικά μαθήματα – Αναλυτική θεματολογία Β' Εξαμήνου

1. Η Ιατρική αμέλεια σε διεπιστημονική προσέγγιση

- Ιατρική και δεοντολογική εισαγωγική προσέγγιση στην ιατρική αμέλεια.

- Το ιατρικό σφάλμα στην κλινική πράξη

- Το ιατρικό σφάλμα ως έννοια κλειδί για την αστική ιατρική ευθύνη και ως σημείο τριβής μεταξύ της ιατρικής και της νομικής επιστήμης Ι (Ιατρική προσέγγιση).

- Εισαγωγή στη νομική διάσταση της ιατρικής αμέλειας.

- Αμέλεια κατά την παροχή οδοντιατρικών υπηρεσιών.

- Το ιατρικό σφάλμα ως έννοια κλειδί για την αστική ιατρική ευθύνη και ως σημείο τριβής μεταξύ της ιατρικής και της νομικής επιστήμης ΙΙ.

- Η τυπολογία του ιατρικού σφάλματος στην αστική ιατρική ευθύνη.

- Η αστική ευθύνη των δημόσιων νοσοκομείων με βάση τους κανόνες του διοικητικού δικαίου: Θεμελιώδεις γνώσεις.

- Τα ιατρικά σφάλματα ως λόγος ευθύνης των δημόσιων νοσοκομείων προς αποζημίωση.

- Ιατρική αμέλεια και ποινική ευθύνη-Ι: Ιδιαιτερότητα της ποινικής ευθύνης και γενικές προϋποθέσεις αυτής. Η ταυτότητα του ιατρικού σφάλματος ως βάση της ποινικής ευθύνης των γιατρών - Διάκριση από τυχαία συμβάματα και επιπλοκές.

- Ιατρική αμέλεια και ποινική ευθύνη-ΙΙ: Σχέση του ιατρικού σφάλματος με τις υπόλοιπες προϋποθέσεις θεμελίωσης της ποινικής ευθύνης, Νομολογιακή προσέγγιση της ποινικής ευθύνης για αξιόποινες πράξεις ιατρικής αμέλειας: σημεία αιχμής και δυνατότητες βελτίωσης.

- Ιατρική αμέλεια και ποινική ευθύνη-ΙΙΙ: Ειδικά θέματα ποινικής ιατρικής ευθύνης από αμέλεια:

- Επείγοντα περιστατικά και ιατρική ευθύνη

- Ποινική ευθύνη ειδικευόμενων ιατρών

- Ποινική ιατρική ευθύνη σε πεδία συγκλίνουσας ή πολυπρόσωπης δράσης

- Ιατρική αμέλεια και δικαστηριακή πράξη.

2. Ηθικά, κοινωνικά, ιατρικά και νομικά προβλήματα της αρχής και του τέλους της ανθρώπινης ζωής

Πρώτη Ενότητα: Ηθικά, κοινωνικά, ιατρικά και νομικά προβλήματα στην αρχή της ανθρώπινης ζωής. Πιο συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα:

-Η αρχή της ανθρώπινης ζωής (προσδιορισμός έννοι-ας - συνέπειες προσδιορισμού - διαφοροποίηση προ-στασίας ανθρώπου/εμβρύου): Ιατρική/Νομική/Ηθική προσέγγιση.

- Νομική φύση γεννητικού υλικού, Case Study, ΕΔΔΑ: Parrillo v. Italy (νομική φύση γονιμοποιημένων ωαρίων),

- Εσφαλμένος προγεννητικός έλεγχος (ιατρική προσέγγιση), Case Study ΑΠ 490/2000, ΝΟΜΟΣ,

- Διακοπή κύησης (ιατρική/νομική/ηθική/κοινωνιολογική προσέγγιση) Case Study ΕΔΔΑ: Women on Waves and others v. Portugal (3.2.2009),

- Εσφαλμένοι χειρισμοί των γιατρών κατά τη διάρκεια της κύησης (ιατρική και νομική προσέγγιση), Case Study, ΕΔΔΑ: Vo v. France,

- Εσφαλμένοι χειρισμοί των γιατρών κατά τη διάρκεια του τοκετού (ιατρική και Νομική προσέγγιση), (Πλημ Αθ 1963/13, ΠοινΧρ 2013, σ. 222, ΜονΠλημΘεσ 20075/13, ΠοινΔικ 2014, σ. 565, Case Study ΑΠ 1266/2004, ΑΠ 1211/2007)

Δεύτερη Ενότητα: Ηθικά, Κοινωνικά, Ιατρικά και Νομικά προβλήματα στο τέλος της ανθρώπινης ζωής. Πιο συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα:

- Η έννοια του τέλους της ανθρώπινης ζωής,

- Το κριτήριο του εγκεφαλικού θανάτου - ιατρική, νομική και ηθική προσέγγιση,

- Το δικαίωμα στο θάνατο (;) και η συζήτηση για την ενεργητική και παθητική ευθανασία, Case study ΕΔΔΑ: Haas v. Switzerland (υποχρέωση του κράτους να εξασφα-λίζει την πρόσβαση σε θανατηφόρες ουσίες;)

- Το αξιόποιο της συμμετοχής σε αυτοκτονία, Case Study ΕΔΔΑ: Pretty v. the United Kingdom (ζητήματα που τίθενται από το αξιόποιο της συμμετοχής σε αυτοκτονία στο Ηνωμένο Βασίλειο), λαμβάνοντας υπόψη και την πρόσφατη συζήτηση στη Γερμανία σχετικά με την υπό όρους ποινικοποίηση πράξεων συμμετοχής σε αυτοκτονία, και τη νέα διάταξη της παρ. 217 StGB Διακοπή των μέσων υποστήριξης της ζωής (μεταξύ πράξης και παράλειψης), Case Study BGH 2 STR 454/09 (αποκοπή σωλήνα τεχνητής σίτισης ασθενούς σε κωματώδη κατάσταση), ΕΔΔΑ: Lambert and others v. France (διακοπή τεχνητής σίτισης και ενυδάτωσης ασθενούς που βρίσκεται σε αδυναμία να συναινέσει, όταν κρίνεται ότι η συνέχισή της στερείται νοήματος),

- Ζητήματα συναίνεσης σε ιατρικές πράξεις από ασθενείς που δεν είναι σε θέση να εξωτερικεύσουν τη βούλησή τους - διαθήκες ζωής (living wills), Case Study (1) LG Kempten, 17.05.1995 - 2 Ks 13 Js 12155/93 (ποινικό δικαστήριο - διακοπή τεχνητής σίτισης ανιάτως πάσχουσας ασθενούς που δεν ήταν σε θέση να εξωτερικεύσει τη βούλησή της - αξιολόγηση της εικαζόμενης συναίνεσής της), (2) BGH XII ZB 202/13 (πολιτικό τμήμα) [υποχρέωση σεβασμού της εικαζόμενης συναίνεσης ασθενούς σε κωματώδη κατάσταση, η οποία δεν συνέταξε διαθήκη ζωής],

- Ο χειρουργικός αποχωρισμός "σισαμίων" διδύμων (ιατρική προσέγγιση - ηθικά και νομικά διλήμματα), Case Study England and Wales Court of Appeal, A (Children).

Υποχρεωτικά μαθήματα – Αναλυτική θεματολογία Γ' Εξαμήνου

1. Ιατρικά υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, γενετική του ανθρώπου, ειδικά θέματα βιοηθικής Γενική Εισαγωγή, Ιατρικά θέματα της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.

- Ιατρικά υποβοηθούμενη αναπαραγωγή (Ι.Υ.Α.): Το πρόβλημα στη νομική επιστήμη και βασικά νομικά ζητήματα. Γενικές προϋποθέσεις της Ι.Υ.Α. κατά το νόμο (ν. 3089/2002 και 3305/2005) (ιατρική αναγκαιότητα, συναίνεσεις, ηλικία, απαγόρευση οικονομικού ανταλλάγματος κ.λπ.)

- Η Νομολογία του ΕΔΔΑ σε θέματα υποβοηθούμενης αναπαραγωγής

- Περιπτώσεις εφαρμογών της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής: Η ετερόλογη τεχνητή γονιμοποίηση στα έγγαμα ζευγάρια.

Η ιατρικά υποβοηθούμενη αναπαραγωγή στις περιπτώσεις άγαμων ζευγαριών (σύμφωνο συμβίωσης, ελεύθερες ενώσεις) και άγαμων μοναχικών γυναικών.

Η μεταθανάτια τεχνητή γονιμοποίηση και η παρένθετη μητρότητα στα έγγαμα ζευγάρια. Η έννομη θέση του κυοφορούμενου - Νομικά και ηθικά ζητήματα.

Ζητήματα ποινικής ευθύνης στην υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.

Ζητήματα αστικής ιατρικής ευθύνης στην υποβοηθούμενη αναπαραγωγή. Η έρευνα με εμβρυικά βλαστοκύτταρα.

Ζητήματα αναγεννητικής ιατρικής. Ζητήματα Βιοηθικής στις Μ.Ε.Θ.

Καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση - Εντολή DNR. Ηθικά ζητήματα στην άσκηση Ιατροδικαστικής.

Εναλλακτικά θέματα:

Το Κυπριακό Δίκαιο για την ιατρικά υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.

2. Βιοϊατρική έρευνα και εφαρμογές

Βιοιατρική έρευνα και εφαρμογές σε διεπιστημονική προσέγγιση - εισαγωγή στο πρόβλημα.

- Η βιοϊατρική έρευνα στην πράξη.

- Ιατρική Ηθική. Βασική έρευνα και προϋποθέσεις: Προβλήματα και προοπτικές. Κλινική έρευνα και εφαρμογές: Μεθοδολογικά και Ηθικά προβλήματα επιστημονικότητας.

- Ηθικές προεκτάσεις της Βιοϊατρικής έρευνας. Ευαίσθητοι πληθυσμοί και βιοϊατρική έρευνα. Κλινικά παραδείγματα. Επιδημιολογική έρευνα: Μεθοδολογικά και Ηθικά προβλήματα επιστημονικότητας.

- Ηθικές προεκτάσεις. Η συλλογή, διαχείριση και διασφάλιση βιολογικού υλικού (ιστών, βιολογικών υγρών, γαμετών, οργάνων, γενετικού υλικού, εμβρύων κ.τ.λ.) πάσης φύσεως στα πλαίσια της βιοϊατρικής έρευνας. - Ζητήματα προστασίας δεδομένων. Ζητήματα που σχετίζονται με τη δημοσιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων και την πρόσβαση σε αυτά.

- Χρηματοδότηση και εμπορική εκμετάλλευση αποτελεσμάτων της βιοϊατρικής έρευνας. Ζητήματα που αφορούν στη χρηματοδότηση της έρευνας που αφορούν σε σπάνιες παθήσεις ή παθήσεις του τρίτου κόσμου. Ζητήματα αποζημίωσης των συμμετεχόντων στη βιοϊατρική έρευνα. Ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

- Ο ρόλος των φαρμακευτικών εταιρειών στη βιοϊατρική έρευνα: Έρευνα και Ανάπτυξη - Ανάγκη και Αγορά - Θεσμικοί και Δεοντολογικοί περιορισμοί.

- Το νομικό πλαίσιο των κλινικών δοκιμών: Διαδικασία αδειοδότησης και εποπτείας Νομικό πλαίσιο - Εθνική Επιτροπή Κλινικών Δοκιμών - Αίτηση και άδεια διεξαγωγής κλινικών μελετών - Έλεγχος - Το απόρρητο των προσωπικών δεδομένων και η διασφάλισή του.

- Βιοϊατρική έρευνα και ζητήματα ποινικής ευθύνης.

- Βιοϊατρική έρευνα και εγκλήματα διαφθοράς.

- Δεοντολογία και Ηθική των επιστημονικών δημοσιεύσεων.

- Η έρευνα στο πεδίο της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής - Αναζητώντας τη χρυσή τομή.

Επιλεγόμενα Μαθήματα

1. Κοινωνική ηθική, βιοϊατρική και βιοτεχνολογία

- Θεμελιώδεις αρχές και προβληματισμοί Κοινωνικής Ηθικής.

- Ανάλυση της Οικουμενικής Διακήρυξης για τη Βιοηθική και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα 3. Βιοτεχνολογία: παρόν και μέλλον.

- Βλαστοκύτταρα (Αρχέγονα αιμοποιητικά κύτταρα).

- Θεραπευτική και αναπαραγωγική κλωνοποίηση (κοινωνικοηθική και νομική θεώρηση).

- Γονιδιακός έλεγχος: Ιατρική, κοινωνικοηθική και νομική προσέγγιση.

- Ανάλυση DNA και δικαστηριακή πράξη.

- Εμβολιασμοί.

- Νευροθητική.
- Διαθήκες Ζωής.
- Οργάνωση και Διαχείριση Μονάδων Υγείας.
- Ιατρική και Βιοηθική Διαμεσολάβηση.
- Κοινωνικά δίκτυα και ιατρική φροντίδα.

2. Επικοινωνιακές δεξιότητες και ψυχολογικές διαστάσεις της Ιατρικής πράξης

- Παρουσίαση του μαθήματος. Γνωριμία της ομάδας. Συμβόλαιο συνεργασίας. Βιωματικές ασκήσεις. Επικοινωνία, ορισμός-μορφές-μέσα. Λεκτική και Μη-λεκτική επικοινωνία. Βιωματικές ασκήσεις. Οικοδόμηση της σχέσης ιατρού με τον/την ασθενή. Υποδοχή, προσέγγιση ασθενή, λήψη ιστορικού. Ο «δύσκολος» ασθενής. Βιωματικές ασκήσεις. Σύσφιξη ομάδας - Συνεργασία και ομαδικότητα. Παιχνίδι εκτός Α.Π.Θ. - Συζήτηση

- Η αξία της Ενεργητικής ακρόασης στις θεραπευτικές επιλογές. Βιωματικές ασκήσεις. Το ψυχολογικό προφίλ και κατηγορίες ασθενών. Ο χώρος εργασίας ως μέσο επικοινωνίας - Τεχνικές επικοινωνιακής πολιτικής κατά την έναρξη του επαγγέλματος. Η Ζωγραφική ως μέσο επικοινωνίας.

- Το «φοβισμένο» Παιδί. Βιωματικές ασκήσεις. Επικοινωνία με το παιδί και τον γονέα. Οδοντιατρικός φόβος. Θεωρία και τεχνικές από Παιδαγωγική και Ψυχολογική σκοπιά. Βιωματικές ασκήσεις.

- Επαγγελματική εξουθένωση (Burnout) και αλλαγή συμπεριφοράς. Βιωματικές ασκήσεις. Επικοινωνία με συναδέλφους σε επιστημονικό επίπεδο. Επικοινωνία με το κοινό. Βιωματικές ασκήσεις. Μοντέλα σχέσεων με τον ασθενή, Υποκίνηση του ενδιαφέροντος για αλλαγή συμπεριφοράς. Βιωματικές ασκήσεις. Η Μουσική ως μέσο επικοινωνία, Παρουσίαση εργασίας για επιστημονικά συνέδρια. Αξιολόγηση του μαθήματος. - Κλείσιμο της ομάδας (βιωματική άσκηση).

3. Μεταμοσχεύσεις

- Γενική εισαγωγή και εξήγηση των στόχων του μαθήματος.

- Μεταμοσχεύσεις: από το μύθο στην πραγματικότητα.
- Κοινωνική διάσταση των μεταμοσχεύσεων.
- Ιατρική διάσταση του θανάτου - Εγκεφαλικός θάνατος.
- Ηθική διάσταση του θανάτου.
- Ενδείξεις και επιλογή ασθενών για μεταμόσχευση ήπατος.

- Στοιχεία χειρουργικής μεταμοσχεύσεων για μη ειδικούς: Κατανοώντας την ιατρική ταυτότητα των μεταμοσχεύσεων στην πράξη.

- Κοινωνικός χειρισμός συγγενών - Ο ρόλος και η συμβολή τους στη λύση του προβλήματος των μεταμοσχεύσεων.

- Εργαστήριο: Μάθημα πεδίου στην Εντατική και στη Μονάδα Τεχνητού Νεφρού.

- Το νομικό πλαίσιο της δωρεάς οργάνων -Αναζητώντας τη χρυσή τομή-I: Βασικά ερωτήματα του νομικού πλαισίου και αρχές που διέπουν τις μεταμοσχεύσεις. Το νομικό πλαίσιο της δωρεάς οργάνων - Αναζητώντας τη χρυσή τομή-II: Προσδιορισμός δυνητικών δοτών: τα σημεία αιχμής στη δωρεά οργάνων από νεκρούς και ζώντες δότες- Καθορισμός της σειράς των ληπτών και φορέας διαχείρισης του συστήματος των μεταμοσχεύσεων

-Η αντιμετώπιση των παραβιάσεων του θεσμικού πλαισίου των μεταμοσχεύσεων: Η ποινική αντιμετώπιση της εμπορίας οργάνων και των παραβιάσεων του συστήματος διαχείρισης των μεταμοσχεύσεων.

4. Κοινωνικο-πολιτιστικός πλουραλισμός, ιατρική φροντίδα και ζητήματα βιοηθικής

- Γενική εισαγωγή και εξήγηση των στόχων του μαθήματος.

- Κοινωνία, πολιτιστικός πλουραλισμός και ιατρική φροντίδα (Εισαγωγικά).

- Ηθικός πλουραλισμός.

- Διαπολιτισμική επάρκεια και ιατρική φροντίδα.

- Παιδιά - Έφηβοι - Νέοι και Ψυχική Υγεία: Ζητήματα Ηθικής και Δεοντολογίας.

- Επαναπροσδιορισμός της ταυτότητας φύλου.

- Αλτσχάιμερ και άλλες μορφές άνοιας (Ιατρικά, κοινωνικά και νομικά ζητήματα).

- Ερευνητικές δραστηριότητες για την άνοια στην Ελλάδα.

- Ψυχοκοινωνική προσαρμογή ασθενών με χρόνια σωματική νόσο.

- HIV/AIDS και κοινωνία (ιατρική και κοινωνική θεώρηση).

- Η φροντίδα της ψυχικής υγείας.

- Μετανάστευση και ζητήματα υγείας.

- Υπογονιμότητα - Υπογεννητικότητα.

- Φεμινιστική θεώρηση της βιοηθικής - Ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων.

- Παρουσίαση Εργασιών.

5. Αντιμετώπιση του πόνου και χρονίως πασχόντων

- Γενική εισαγωγή και εξήγηση των στόχων του μαθήματος.

- Αντιμετώπιση του πόνου και χρονίως πασχόντων (Ιατρική, ηθική και ανθρωπιστική θεώρηση).

- Αντιμετώπιση του πόνου και χρονίως πασχόντων. Ηθική και κοινωνική θεώρηση, Αντιμετώπιση του χρόνιου πόνου. Παρηγορητική αγωγή,

- Το ιατρείο πόνου. Οργάνωση και λειτουργία.

- Αντιμετώπιση του πόνου: Επείγοντα περιστατικά.

- Αντιμετώπιση του χρόνιου πόνου των παιδιών: Ιατρική, ηθική και νομική θεώρηση.

- Η παιδαγωγική του πόνου.

- Μη συμβατικές μέθοδοι αντιμετώπισης του πόνου.

- Ανθρώπινος πόνος και ηθικά διλήμματα στο Ποινικό Δίκαιο.

- Ψυχιατρική προσέγγιση του ασθενή που πονάει.

6. Ιστοτεχνολογία- προηγμένες κυτταρικές θεραπείες: Βιοηθική και νομική διάσταση.

-Δια βίου εξέλιξη του ανθρώπινου οργανισμού. Σύγχρονη θεωρητική προσέγγιση μέσω της ιστοτεχνολογίας. Ανάδειξη της αναγεννητικής ικανότητας

- Δια βίου εξέλιξη του ανθρώπινου οργανισμού. Σύγχρονη προσέγγιση μέσω των δυναμικών -ομικών (πρωτεομική, μεταβολομική, μικροβιομική) εφαρμογών.

- Βιοηθικά ζητήματα στην κλινική εφαρμογή των ενήλικων βλαστικών κυττάρων.

- Προκλήσεις vs. περιορισμοί στην εφαρμογή προηγμένων κυτταρικών θεραπειών στην αναγεννητική οδοντιατρική/ιατρική.

- Ευρωπαϊκό και εθνικό κανονιστικό πλαίσιο κλινικών δοκιμών βιοϋλικών και ιατρικών συσκευών.
- Το ευρωπαϊκό και εθνικό κανονιστικό πλαίσιο κλινικών δοκιμών που εφαρμόζουν προϊόντα προηγμένων θεραπειών (Advanced Therapy Medicinal Products- ATMPs).
- Παρακολούθηση ιστοτεχνολογικών εφαρμογών σε σύνδεση με τη μονάδα ιστοτεχνολογίας του Εργαστηρίου Προσθετικής, Τμήματος Οδοντιατρικής.
- Παρουσιάσεις ιστοτεχνολογικών εφαρμογών στην Αναγεννητική Οδοντιατρική.

Το περιεχόμενο των μαθημάτων δύναται να αλλάξει από τον/την υπεύθυνο/-η συντονιστή/-τρια του μαθήματος και μετά από απόφαση της Ε.Δ.Ε.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Θεσσαλονίκη, 22 Μαρτίου 2021

Ο Πρύτανης

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

